Lietas Nr. C28325711
Lietas arhīva Nr. C-0690-13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2013.gada 25.septembrī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa

tiesnesis J.Stūrmanis

ar sekretāri V.Silovu,

atklātā tiesas sēdē Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, izskatīja civillietu akciju sabiedrības „PrivatBank" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2011.gada 11.aprīlī akciju sabiedrība (turpmāk – AS) „PrivatBank" (turpmāk arī prasītājs) cēlusi tiesā prasību pret /pers. A/ (turpmāk arī atbildētāja) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 10.decembrī, pamatojoties uz atbildētājas pieteikumu kartes „EXPRESS" konta atvēršanai un kartes kredītlimita saņemšanai, starp pusēm noslēgts līgums par kartes „EXPRESS" konta atvēršanu, apkalpošanu un kredītlimita piešķiršanu (turpmāk – Līgums). Parakstot Līgumu, atbildētāja apņēmās pildīt tajā paredzētās saistības, saskaņā ar pieteikuma 6., 8.un 9.punktu maksāt prasītājam procentus 20,40% apmērā no faktiski izlietotās kredītlimita summas, sākot ar kredītlimita (tā daļas) lietošanas 31.dienu.

Saskaņā ar noslēgto Līgumu prasītājs piešķīra atbildētājai kredītlimitu Ls 350 apmērā, iemaksājot to atbildētājas vārdā pie prasītāja atvērtajā līgumam piesaistītajā kontā. No prasības pieteikumam pievienotās konta izdrukas redzams, ka atbildētāja kavē līgumā paredzēto maksājumu izpildi. Pamatojoties uz Vispārējo darījuma noteikumu 17.50.punkta un 17.50.2.apakšpunkta noteikumiem, prasītājs nosūtīja atbildētājai paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no līguma, kurā prasītājs lūdza atbildētājai izpildīt visas līguma saistības pirms termiņa.

No prasītāja aprēķina ir secināms, ka atbildētājas neizpildīto līguma saistību apmērs uz 2011.gada 31.janvāri ir Ls 442,95, kas sastāv no izmantotās kredītlimita summas - Ls 334,50; procentiem par kredītlimita izmantošanu Ls 42,02 un līgumsoda par maksājumu kavējumu Ls 66,43.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1720.pantu, 1935., 1946.panta pirmo daļu, prasītājs lūdz tiesu piedzīt par labu prasītājam parādnieka neizpildīto līguma saistību summu Ls 442,95 un tiesāšanas izdevumus Ls 69,74 apmērā, kā arī paredzēt prasītājam tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos procentus 6% gadā no parāda summas līdz sprieduma izpildei.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus par prasību tiesā nav iesniegusi

2013.gada 9.septembrī tiesā saņemti prasības precizējumi, kuros norādīts, ka ņemot vērā Augstākās tiesas 2013.gada 30.janvāra spriedumu, ar kuru Senāts noteica, ka pēc vienpusējas atkāpšanās no līguma kreditoram nav tiesības aprēķināt līgumiskos procentus un līgumsodu, bet ir tiesības saņemt likumiskos sešus procentus no neatmaksātās pamatparāda summas, prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam kopējo parāda summu Ls 382,92, kas sastāv no: izmantotās, bet neatmaksātās kredītlimita summas Ls 334,50, procentiem par kredītlimita izmantošanu Ls 29,10 apmērā par laika periodu no 2008.gada 17.janvāra līdz 2009.gada 12.jūnijam, līgumsoda par pamatsummas maksājumu Ls 19,32 apmērā par laika periodu no 2008.gada 30.oktobra līdz 2009.gada 12.jūnijam, noteikt prasītāja tiesības par laika posmu no 2009.gada 12.jūnija līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no pamatparāda summas Ls 334,50, kā arī piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam tiesāšanās izdevumus.

Prasītāja pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, tiesā saņemtsiesniegumsarlūgumuizskatīt lietu bez prasītāja pārstāvja klātbūtnes, norāda, ka prasību uztur pilnā apmērā uz prasības pieteikumā un prasības precizējumā norādītajiem apstākļiem un pamata, izlīguma noslēgšana nav iespējama.

Atbildētāja uz tiesas sēdi nav ieradusies, lai gan par lietas izskatīšanas laiku un vietu viņai paziņots savlaicīgi, saskaņā ar

Civilprocesa likuma 59.panta pirmās daļas prasībām, ar publikāciju laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" laidienā Nr.32 (2013.gada 14.februāris).

Tiesa uzskata, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu lietu var izskatīt bez prasītāja pārstāvja un atbildētājas piedalīšanās.

Motīvu daļa

Pārbaudot un izvērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97.pantu, tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota ar tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Civillikuma 1402.pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

2007.gada 10.decembrī starp AS „PrivatBank" un atbildētāju noslēgts Visa Electron „EXPRESS" kartes līgums, atbilstoši kuram atbildētājai piešķirta bankas karte ar kredīta limitu Ls 350, ar minimālo kredīta atmaksas summas apmēru, kas sastāda 5% no faktiski izlietotās kartes kredītlimita summas.

Tiesa konstatē, ka puses ir vienojušās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām, ar nolūku savstarpēji saistīties un saskaņā ar Civillikuma 1533.pantu augstāk minētais līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu un atzīstams par tiesisku.

Tiesa atzīst, ka Visa Electron „EXPRESS" kartes līgums ir saistoši pusēm. Lietā nepastāv strīds par līguma nosacījumiem un par to, ka prasītājam ir prasījuma tiesības pret atbildētāju.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek par pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Savukārt, Civillikuma 1589.pants nosaka, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Lietas materiāliem pievienotais atbildētājas konta izraksts apstiprina, ka atbildētāja izmantojusi prasītāja atbildētājai piešķirtos naudas līdzekļus no kartes kredīta summas Ls 334,50 apmērā.

Atbilstoši 2007.gada 10.decembra līguma Vispārējo darījumu noteikumu 17.50 punkta noteikumiem, prasītājam ir tiesības vienpusējā kārtā pieprasīt nodrošinājuma noguldījuma izvietošanu vai esošā nodrošinājuma noguldījuma palielināšanu vai pieprasīt klientam atmaksāt bankai neatmaksāto kartes kredītu pirms kartes kredīta atmaksas termiņa beigām, ja klients pieļāvis noteikumu pārkāpumus.

2009.gada 4.jūnijā prasītājs nosūtījis atbildētājai 2009.gada 2.jūnija paziņojumu Nr.22.-10./5996 par vienpusēju atkāpšanos no līguma, ņemot vērā, ka atbildētāja nav pildījusi savas saistības pret banku.

Pie šādiem apstākļiem, lai gan kartes kredīta atmaksas termiņš nav noteikts, tiesa atzīst, ka prasītājs pierādījis tiesības prasīt neatmaksātā aizdevuma pamatsummas (izmantotā kredītlimita summas), procentu par kredītlimita izmantošanu un līgumsoda par maksājumu kavējumu samaksu.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis. No lietas materiāliem pievienotā parāda summas aprēķina redzams, ka atbildētāja nav veikusi izmantotā kredītlimita Ls 334,50 parāda atmaksu. Tiesai nav iesniegti pierādījumi, kas apstiprinātu, ka uz tiesas dienu parāds ir samaksāts. Tādējādi prasītāja prasība piedzīt no atbildētājas pamatparādu Ls 334,50 apmērā ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1764.pantu, visādos mantiskos darījumos unaktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji savstarpēji vienojoties.

Lietas materiāliem pievienotajā pieteikumā kartes „EXPRESS" konta atvēršanai un kartes kredītlimita saņemšanai norādīts, ka puses vienojušās par procentu likmi – 20,40% gadā no faktiski izlietotās kartes kredītlimita summas.

Ņemot vērā, ka tiesa ir konstatējusi, ka saistība, kas izriet no pušu starpā nodibinātajām tiesiskajām attiecībām, atbildētājai ir saistoša, tiesa atzīst, ka prasītājam ir tiesības prasīt piedzīt procentus un to aprēķins ir pamatots, līdz ar to no atbildētājas par labu prasītājam piedzenami procenti Ls 29,10 apmērā par laika periodu no 2008.gada 17.janvāra līdz vienpusējās atkāpšanās no līguma dienai - 2009.gada 12.jūnijam.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Civillikuma 1717.pants nosaka, ka līgumsodu var pievienot katramlīgumam, un to

var noteikt nevien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami nolīgumaneizpildīšanas. Savukārt, Civillikuma 1720.pants nosaka, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bija norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar pieteikuma kartes „EXPRESS" konta atvēršanai un kartes kredītlimita saņemšanai 10.1.punktu, ja klients nav samaksājis minimālo Kartes kredīta iemaksas summu līdz kārtējā mēneša priekšpēdējai darba dienai (ieskaitot), sākot ar nākamo dienu tiek aprēķināti Bankas pakalpojumu tarifos noteiktie līgumsodi. Līgumsoda likme saskaņā ar Bankas pakalpojumu tarifiem ir 0,274% dienā.

Atbildētāja nav pildījusi aizdevuma atmaksas saistības, līdz ar ko prasītājam ir tiesības lūgt piedzīt no atbildētājas līgumsodu par maksājumu kavējumu, ko prasītājs aprēķinājis Ls 19,32 apmērā par laika periodu no 2008.gada 30.oktobra līdz vienpusējās atkāpšanās no līguma dienai - 2009.gada 12.jūnijam, un, kas ir samērīgs attiecībā pret pamatparāda summu.

Civillikuma 1838.pants nosaka, ka samaksas izdarīšana, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētāja nav iesniegusi tiesai paskaidrojumus par prasību vai pierādījumus, kas liktu apšaubīt prasītāja norādītos apstākļus un veiktos aprēķinus, vai kas apstiprinātu pielīgtās saistības izpildi un parāda summas samaksu pilnā apmērā. Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājs ir pierādījis savu prasījumu un tiesai nav pamata apšaubīt, ka pēc prasības iesniegšanas tiesā un līdz lietas izskatīšanas dienai parāds nav dzēsts.

Prasītājs lūdzis noteikt prasītājam tiesības par laika posmu no 2009.gada 12.jūnija – vienpusējas atkāpšanās no līguma brīža – līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no pamatparāda summas Ls 334,50.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Līdz ar to, tiesa atzīst, ka prasītājam nosakāmas tiesības par laiku no 2009.gada 12.jūnija līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos procentus 6% gadā no nenomaksātās piedzenamās summas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, tādējādi no atbildētājas prasītāja labā piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva Ls 57,44 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 15,51, kopā Ls 72,95.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} panta pirmo daļu, taisot spriedumu par naudas summu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Tiesa uzskata, ka atbildētājai nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei – 10 dienas no sprieduma stāšanās spēkā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41., 97., 189.-195. un 204.^{1} pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai „PrivatBank", vienotais reģistrācijas numurs 50003086271, pamatparādu Ls 334,50 (trīs simti trīsdesmit četri lati, 50 santīmi), procentus par laika periodu no 2008.gada 17.janvāra līdz 2009.gada 12.jūnijam Ls 29,10 (divdesmit deviņi lati, 10 santīmi) un līgumsodu par laika periodu no 2008.gada 30.oktobra līdz 2009.gada 12.jūnijam Ls 19,32 (deviņpadsmit lati, 32 santīmi), kā arī tiesas izdevumus Ls 72,95 (septiņdesmit divi lati, 95 santīmi), kopā Ls 455,87 (četri simti piecdesmit pieci lati, 87 santīmi).

Noteikt akciju sabiedrībai „PrivatBank", vienotais reģistrācijas numurs 50003086271, tiesības par laiku no 2009.gada 12.jūnija līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no neapmaksātās parāda pamatsummas Ls 334,50.

Noteikt /pers.A/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2013.gada 25.septembrī.